

СОВЕТ БОЛЬШЕМЕМИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЕРХНЕУСЛОНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Үт. Сөләймән. 160, с. Татарстан Җирлегендә,
52179

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮГАРЫ ОСЛАН
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫҢ
ОЛЫ МЕМИ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

Совет үт. 61-нче йорт, Татар Җирлегендә,
42175

Тел.: (8172) 36-1-48, факс: (8172) 36-1-49.

РЕШЕНИЕ

25.05.2021

КАРАР

№ 8-49

с. Большие Меми

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Олы Меми авыл
жирлеге Башкарма комитеты турында Нигезләмәне раслау хакында

"Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары
турында" 2003нче елның 6нчы октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның
37нче статьясы, "Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында" 2004нче
елның 28нче июндәгә 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә,
Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Олы Меми авыл
жирлеге Уставына таянып,

Югары Ослан муниципаль районы
Олы Меми авыл жирлеге Советы
карап итте:

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Олы Меми авыл
жирлеге Башкарма комитеты турында Нигезләмәне расларга (1нче кушымта).
2. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Олы Меми авыл
жирлеге Советының "Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы
Олы Меми авыл жирлеге Башкарма комитеты турындагы Нигезләмәне раслау
хакында" 2005нче елның 21нче декабрнән 20нче номерлы карары үз көчен
югалткан дип санарга.
3. Бу карарны Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми
порталында, Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында, Олы Меми авыл
жирлегенә мәгълүмати стендларында урнаштырырга.

Совет рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы
Олы Меми авыл жирлеге башлыгы

Г.А. Фомина

Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль районы
Олы Меми авыл җирлеге Советының
2021нче елның 25нче маеннан
8-49нчы карарына

1нче кушымта

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы
Олы Меми авыл җирлеге Башкарма комитеты турында
Нигезләмә

Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, "Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003нче елның 6нчы октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон, "Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында" 2004нче елның 28нче июндәгә 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә, Олы Меми авыл җирлеге Уставы белән Олы Меми авыл җирлеге Башкарма комитеты эшчәнлеген оештыруның гомуми хокукый, оештыру һәм икътисадый принципларын билгели.

Статья 1. Авыл җирлеге Башкарма комитеты - Җирлекнең җирле үзидарә башкарма-күрсәтмә органы

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Олы Меми авыл җирлеге Башкарма комитеты (алга таба-авыл җирлеге Башкарма комитеты) Җирлекнең җирле үзидарә башкарма - боеру органы булып тора.

2. Авыл җирлеге Башкарма комитетының рәсми исеме - " Олы Меми авыл җирлеге Башкарма комитеты".

3. Авыл җирлеге Башкарма комитеты авыл җирлеге Советына һәм авыл халкына хисап тота һәм аның контрольлегендә.

4. Авыл җирлеге Башкарма комитеты юридик зат булып тора, аның җирлек гербы сурәтләнгән мөһер, бланклары, шулай ук үзенә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен Россия Федерациясе Гербы рәсеме төшерелгән түгәрәк мөһер бар.

5. Авыл җирлеге Башкарма комитеты авыл җирлеге исемнән милек һәм башка хокукларны һәм бурычларны сатып алырга һәм гамәлгә ашырырга хокуклы.

6. Җирлек башлыгы Җирлек эшчәнлегенә барлык мәсьәләләре буенча да ышаныч белдермичә генә Җирлек мәнфәгатьләрен кайгырта.

7. Җирлекнең Башкарма комитеты идарә итү функцияләрен гамәлгә ашыру өчен төзелә торган муниципаль учреждение булып тора һәм федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә юридик зат буларак дәүләт теркәвенә алынырга тиеш.

8. Җирлекнең Башкарма комитеты эшчәнлеген тәэмин итү чыгымнары Җирлек бюджетында Россия Федерациясе бюджетларының чыгымнары классификациясе нигезендә аерым юл белән карала.

Статья 2. Җирлек Башкарма комитеты структурасы

1. Башкарма комитетның структурасы Җирлек башлыгы тәкъдиме буенча Җирлек Советы тарафыннан раслана

2. Авыл жирлеге Башкарма комитеты структурасына түбәндөгеләр керә: Жирлек башлығы, Башкарма комитет секретаре, Башкарма комитетның башка вазыйфаи затлары.

3. Жирлек Башкарма комитеты эшчәнлегендә ярдәм күрсәтү, жирле өһемияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча аның компетенциясенә кертелгән мәсьәләләрне килештереп хәл итү өчен Жирлек башлығы карары белән Башкарма комитет каршында координация, эксперт һәм башка ижтимагый (консультатив) советлар төзелергә мөмкин. Күрсәтелгән советлар жирлекнең Башкарма комитеты структурасына керми. Аларда эш жәмәгәт башлангычларында алып барыла.

Статья 3. Башкарма комитет вәкаләтләре

1. Авыл жирлеге Башкарма комитеты:

1) планлаштыру, бюджет, финанс һәм исәпкә алу өлкәсендә:

- жирлек бюджеты проектын, жирлекнең социаль-икътисади үсеше стратегиясе проектын эшләүне тәэмин итә;

- жирлек бюджетының үтәлешен, жирлекнең социаль-икътисади үсеш стратегиясен тормышка ашыруны оештыра;

- жирлекнең икътисад һәм социаль өлкәсе торышын характерлый торган статистик күрсәткечләр жыюны һәм күрсәтелгән мәгълүматларны Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә дәүләт хакимияте органнарына бирүне оештыра;

2) жирлек территориясендә муниципаль милек белән идарә итү, предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр өлкәсендә:

- жирлекнең муниципаль милкендәге мөлкәте белән идарә итә, муниципаль милек объектларын төзү, сатып алу, куллану, алар белән эш итү һәм арендау мәсьәләләрен хәл итә;

- жирлек Советы карары белән билгеләнгән очракларда, жирлек Советы килешүенә (раславына) муниципаль милекне читләштерү, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында тәкъдимнәр әзерли һәм кертә;

- муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, оешмалар белән жирлекнең икътисади һәм социаль үсешендә хезмәттәшлек итү турында килешүләр төзи; жирлек территориясендә халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсендә төрле милек формасындагы предприятиеләр булдыруга ярдәм итә;

- Жирлек Советы билгеләгән тәртиптә муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр булдыра, аларның эшчәнлек максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, аларның уставларын раслый, муниципаль казна учреждениеләрен һәм предприятиеләрен үзгәртеп кору һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, контракт нигезендә билгели һәм аларның житәкчеләрен биләп торган вазыйфадан азат итә;

- муниципаль казна учреждениеләре эшчәнлеген финанс ягыннан тәэмин итүне һәм муниципаль йөкләмәне бюджет һәм автоном муниципаль учреждениеләр тарафыннан финанс белән тәэмин итүне гамәлгә ашыра, шулай ук муниципаль ихтияжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуны гамәлгә ашыра;

- «Коммерциясез оешмалар турында» 1996нчы елның 12нче гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 31.1 һәм 31.3 статьяларында билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга ярдәм күрсәтә;

3) территориаль планлаштыру, жирдән һәм башка табиғый ресурслардан файдалану, әйләнә-тирәлекне саклау өлкәсендә:

- муниципаль милектә булган жирләрден рациональ файдалану һәм саклауны планлаштыруны һәм оештыруны гамәлгә ашыра;

- халыкка экологик хәл турында хәбәр итә, тиешле органнарға предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның әйләнә-тирә мохиткә куркыныч тудыручы, табигатьтән файдалану турындагы законнарны бозучы гамәлләре турында хәбәр итә;

4) төзелеш, транспорт һәм элементә өлкәсендә:

- муниципаль торак фондын төзүне һәм карап тотуны оештыра, аның исәбен алып бара, жирлек территориясендә торак төзелеше өчен шартлар тудыруны тәэмин итә;

- жирлекнең торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеген башкара;

- халыкны элементә хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыруны тәэмин итә;

5) авыл хужалыгын һәм эшкуарлыкны үстерү өлкәсендә:

- авыл хужалыгы житештерүен үстерүгә ярдәм итә;

- кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыра;

6) халыкка торак-коммуналь, көнкүреш, сәүдә һәм башка хезмәт күрсәтү өлкәсендә:

- жирлек чикләрендә халыкны су белән тәэмин итүне, ташландык суларны агызуны, халыкны Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә ягулык белән тәэмин итүне оештыра;

- халыкны жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү белән тәэмин итү өчен шартлар тудыра;

- халыкның ялын оештыру һәм мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыра;

- жирлек территориясендә физик культура, мәктәп спорты һәм массакуләм спорт үсеше өчен шартлар тәэмин итә, жирлекнең рәсми физкультура-сәламәтләндерү һәм спорт чаралары үткөрүне оештыра;

- халык күпләп ял итү өчен шартлар тудыра һәм халык күпләп ял итә торган урыннарны төзекләндерүне оештыра, шул исәптән гражданның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр буе полосаларына ирекле үтеп керүен тәэмин итә;

- ритуаль хезмәтләр күрсәтүне оештыра һәм күмү урыннарын карап тотуны тәэмин итә;

- жирлекнең архив фондларын формалаштыра;

7) төзекләндерү өлкәсендә:

- каты коммуналь калдыкларны жыю (шул исәптән аерым туплау) һәм транспортлау эшчәнлеген оештыруда катнаша;

- жирлек территориясен төзекләндерү буенча эшчәнлекне оештыра;

- адресация объектларына адресларны бирә, адресларны үзгәртә, юкка чыгара, урам-юл челтәре элементларына (жирле әһәмияттәге автомобиль юлларыннан тыш), жирлек чикләрендә планлаштыру структурасы элементларына исемнәрен бирә, мондый атамаларны үзгәртә, юкка чыгара, дәүләт адреслы реестрында мәгълүматны урнаштыра;

8) гражданның хокукларын һәм ирекләрен саклау, законлылыкны тәэмин итү, халыкны һәм территорияләргә гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә:

- жирлек территориясендә законнар, дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнары актлары үтөлешен, гражданның хокукларын һәм ирекләрен саклауны тәмин итә;

- билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән судта яки арбитраж судта, жирле үзидарә органнарының хокукларын бозучы, дәүләт хакимияте органнары һәм дәүләт вазыйфаи затларының, предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның актларына карата шикаять белдерә;

- жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданның һәм аларның берләшмәләренә ярдәм күрсәтә;

- халык дружиналары эшчәнлеген өчен шартлар тудыра;

- жирлекнең торак пунктлары чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын үткәрүне тәмин итә;

- үз вәкаләтләре чикләрендә һәм билгеләнгән тәртиптә халыкка гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы яки барлыкка килү турында үз вакытында хәбәр итүне һәм мәгълүмат җиткерүне тәмин итә;

- муниципаль сайлауларны, жирле референдумны әзерләү һәм үткәрүне, жирлек депутатын, жирлекнең сайлау органы әгъзасын, жирлекнең сайланулы вазыйфаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирүне, жирлек чикләрен үзгәртү, жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирүне оештыра һәм матди-техник яктан тәмин итә;

- жыелышлар, митинглар, урам йөрешләре, демонстрацияләр һәм пикетлар уздыруга, спорт, тамаша һәм башка масса күләм иҗтимагый чаралар үткәрүгә бәйлә законнарда каралган чараларны гамәлгә ашыра;

- жирлектә терроризмның асылын һәм аның иҗтимагый куркынычлылыгын аңлату, шулай ук гражданның терроризм идеологиясен булдыру, шул исәптән мәгълүмати материаллар, басма продукция тарату, аңлату эшләре алып бару һәм башка чаралар үткәрү юлы белән, мәгълүмати-пропаганда чараларын оештыра һәм үткәрә;

- муниципаль милектә булган яки жирле үзидарә органнары карамагында булган объектларның террорчылыкка каршы якланышына карата таләпләренә үтәүне тәмин итә;

- милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, жирлек территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниәтен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясенә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлтелгән чараларны тормышка ашыру өчен шартлар тудыра.

9) мәдәниәт, спорт һәм балалар һәм яшьләр белән эшләү өлкәсендә:

- балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыра һәм тормышка ашыра.

10) жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен үтәү өлкәсендә:

- федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

- дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән матди һәм финанс чараларын исәпкә алып бара һәм тиешле файдалануны тәмин итә;

- федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшыра;

- жирлек Советы карарлары нигезендә үзләренә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен, жирлекнең жирле үзидарә органнары

карамагында булган матди ресурслардан һәм финанс чараларыннан өстәмә файдалануны тәэмин итә;

11) башка вәкаләтләр:

- Жирлек башлыгы эшчәнлеген оештыру, хокукый, мәгълүмати, матди-техник һәм башка яктан тәэмин итүне башкара;

- Жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча, законнар, әлеге Устав, жирлек Советы карарлары белән жирлек Советы яисә башка жирле үзидарә органнары вәкаләтләрәнән тыш, башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

2. Башкарма комитет жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләрне хәл итү буенча түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

- жирлек музейлары булдыра;

- жирлектә нотариус булмаган очракта законнарда каралган нотариаль гамәлләр башкара;

- опека һәм попечительлек эшчәнлеген тормышка ашыруда катнаша;

- жирлек территориясендә жирле милли-мәдәни мохтариятләрнең хокукларын тормышка ашыру белән бәйлә эшчәнлекне тормышка ашыру өчен шартлар тудыра;

- Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм жирлек территориясендә милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендә чараларны тормышка ашыруга ярдәм итә;

- жирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләрне мобилизация эзерләү чараларын оештыруда һәм тормышка ашыруда катнаша;

- муниципаль янгын сагы булдыра;

- туризмны үстерү өчен шартлар тудыра;

- кеше хокукларын тәэмин итүгә жәмәгать контролен гамәлгә ашыручы һәм мәжбүри тоту урыннарындагы затларга булышлык күрсәтүче ижтимагый күзәтү комиссияләренә ярдәм күрсәтә;

- «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» 1995нче елның 24нче ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инвалидларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук Гомумроссия инвалидлар ижтимагый берләшмәләре тарафыннан оештырылган оешмаларга ярдәм күрсәтә;

- торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча муниципаль торак фондының торак урыннарын бирә;

- жирлек территориясендә яшәүче хужасыз хайваннар белән эш итү буенча чараларны тормышка ашыра;

- "Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында" Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыра.

- инвалидларның, сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән затларның физик культурасын һәм спортын, жайлашу физик культурасын һәм жайлашу спортын үстерүгә ярдәм итә;

- "Кулланучылар хокукларын яклау турында" 1992нче елның 7нче февралендәге 2300-1 номерлы Россия Федерациясе Законында каралган кулланучылар хокукларын яклау чараларын тормышка ашыра;

- полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләп торучы хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән вазыйфаны биләү чорында торак урыны бирү;

- алкогольле, наркотик яки башка токсик исерек хәлдә булган затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру.

Статья 4. Жирлек Советы, Жирлек башлыгы һәм авыл Жирлеге Башкарма комитетының үзара хезмәттәшлек нигезләре

1. Уставта билгеләнгән вәкаләтләр бүленеше нигезендә Жирлек Советы, Жирлек башлыгы һәм Жирлек Башкарма комитеты үз вәкаләтләрен мөстәкыйль гамәлгә ашыралар.

2. Жирлек Советы һәм авыл Жирлеге Башкарма комитеты, Жирлекнең икътисади һәм социаль үсеше процесслары белән нәтижәле идарә итү максатыннан, законнарда, әлеге Уставта билгеләнгән формаларда, халык мәнфәгатьләрендә хезмәттәшлек итәргә тиеш.

3. Авыл жирлеге Советы, Жирлек башлыгы һәм авыл Жирлеге Башкарма комитеты кабул ителгән хокукый актларны кул куйган көннән жиде көн эчендә жибәрәләр.

4. Жирлек Советы Жирлек башлыгына авыл Жирлеге Башкарма комитетының хокукый актларын кабул итү, юкка чыгару, үзгәртү яки өстәмәләр кертү турында тәкъдим белән мөрәжәгать итәргә, шулай ук аларга суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

5. Жирлек башлыгы Жирлек Советының хокукый актларын кабул итү, юкка чыгару, үзгәртү яки өстәү турында тәкъдим белән жирлек Советына мөрәжәгать итәргә, шулай ук аларга суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

6. Жирлек Советы һәм аның органнары утырышларында, Жирлек башлыгы үткәрә торган утырышларда, киңәшмә тавышы хокукы белән Жирлек башлыгы, аның урынбасары яисә алар тарафыннан вәкаләтле затлар катнашырга хокуклы. Жирлек Башкарма комитетының вазыйфаи затлары язма чакыру булса, авыл Жирлеге Советы утырышларында катнашырга тиеш.

7. Жирлек башлыгы үткәргән утырышларда Жирлек Советы депутатлары да катнашырга хокуклы.

Статья 5. Жирлек Советы тарафыннан Жирлек Башкарма комитеты эшчәнлегенә контроль функцияләр башкару.

1. Жирлек Советы Жирлек территориясендә Устав нигезләмәләренең Жирлек Советы тарафыннан кабул ителә торган норматив актларның үтәлешен, Жирлек бюджетының үтәлешен, бюджеттан тыш фондлар акчаларын куллануны, Жирлекнең үсеш программаларын куллануны, Жирлекнең Башкарма комитеты һәм аның житәкчесе эшчәнлегенә контрольдә тоту.

2. Жирлекнең жирле үзидарә органнары һәм аларның вазыйфаи затлары тарафыннан закон, Устав һәм башка муниципаль хокукый актларны бозу фактлары ачыкланган очракта, Жирлек Советы карары белән, депутатлар арасынан әлеге фактларны тикшерү өчен вакытлыча контроль комиссияләр төзелергә мөмкин.

3. Закон нигезендә Жирлек Советы карары белән Жирлек башлыгы, Жирлек бюджеты акчаларын максатчан файдалану, муниципаль милекне файдалануның нәтижәлегенә, шулай ук Жирлек Башкарма комитетының финанс-хужалык эшчәнлегенә башка мәсьәләләре буенча тикшерүләр (ревизияләр) үткәрелергә мөмкин. Тикшерүләр (ревизияләр) үткәрүгә бәйсез аудиторлар, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары белгечләре билгеләнгән тәртиптә жәлеп ителергә мөмкин.

4. Әгәр законда башкача билгеләнмәгән булса, Жирлек Башкарма комитеты, предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар, жирле ижтимагый үзидарә органнары, Жирлек Советы, аның контроль комиссияләре, Жирлек Советы депутаты мөрәжәгәте буенча соратып алына торган мәгълүматны Жирлек Советы карамагындагы

мәсьәләләр буенча бирергә, ә законнарны, муниципаль хокукий актларны бозуны күрсәткән очракта, хокук бозуларны бетерү һәм гаепле затларны җаваплылыкка тарту өчен кичекмәстән чаралар күрергә тиеш.

5. Авыл җирлеге Советы, контроль функцияләр башкарып, Җирлек Башкарма комитетының финанс-хужалык һәм башкарма-боеру эшчәнлегенә тыкшынырга хокуклы түгел.

Статья 6. Авыл җирлеге Башкарма комитетының хокукий актлары

1. Җирлек башлыгы үзенә йөкләнгән вәкаләтләрне үтәү йөзеннән түбәндәге муниципаль хокукий актлар чыгара:

- Җирлек Башкарма комитеты карарлары һәм боерыклары.

2. Җирлекнең башка вазыйфаи затлары үз вәкаләтләре чикләрендә, Уставларда, башка муниципаль хокукий актларда билгеләнгән, аларның статусын билгели торган боерыклар һәм карарлар чыгара.

3. Җирлек Советының җирле салымнар һәм җыемнарны билгеләү, үзгәртү һәм юкка чыгаруны, Җирлек бюджеты акчаларыннан чыгымнарны гамәлгә ашыруны күздә тоткан карарлары Җирлек Советы каравына бары тик Җирлек башлыгы инициативасы буенча яки аның бәяләмәсе булганда гына кертелергә мөмкин. Күрсәтелгән бәяләмә Җирлек Советына карар проектын Җирлек Башкарма комитетына тапшырганнан соң утыз көн эчендә тапшырыла.

4. Җирлек башлыгы Законнар, Устав һәм җирлек Советы карарлары белән билгеләнгән Җирлек Башкарма комитеты вәкаләтләре чикләрендә җирле әһәмияттәге мәсьәләләр һәм федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән җирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дөүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча карарлар, шулай ук Җирлек Башкарма комитеты эшен оештыру мәсьәләләре буенча күрсәтмәләр чыгара.

5. Җирлек Башкарма комитетының, җирле үзидарәнең башка вазыйфаи затларының хокукий актлары, әгәр актларда башкасы билгеләнмәгән булса, аларга кул куелган көннән үз көченә керә.

6. Җирлек башлыгы тарафыннан кабул ителгән норматив хокукий актлар, муниципаль хокукий актлардан яисә аларның федераль закон белән чикләнгән белешмәләре булган аерым нигезләмәләреннән тыш, аларга кул куелган көннән алып җиде көн эчендә рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка җиткерелергә) тиеш.

Статья 7. Җирлек Башкарма комитетының муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән мөнәсәбәтләре

Җирлек Башкарма комитетының муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар, шулай ук физик затлар белән мөнәсәбәтләре, әгәр Федераль Законда, Татарстан Республикасы законында башкача билгеләнмәгән булса, шартнамә нигезендә төзелә.

Статья 8. Бюджет проектын төзү

1. Җирлек бюджеты проектын төзү Россия Федерациясе Бюджет кодексы, федераль законнар, алар нигезендә кабул ителә торган Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә Җирлек Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2. Авыл җирлеге Башкарма комитеты чираттагы финанс елына Җирлекнең җирле бюджеты турындагы карар проектын агымдагы елның 15нче ноябрәннән дө

соңга калмыйча жирлек Советы каравына кертә. Бер үк вакытта жирлек Советы каравына түбәндәге документлар һәм материаллар кертелә:

- жирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;
- агымдагы финанс елының узган чорында жирлекнең социаль-иқтисади үсешенең яқынча нәтижәләре һәм агымдагы финанс елында жирлекнең социаль-иқтисади үсешенең көтелүче нәтижәләре;
- жирлекнең социаль-иқтисади үсеше фаразы;
- чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең тупланма бюджетының төп характеристикалары (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның, дефицитның (профицитның) гомуми күләме) фаразы;
- жирлек бюджеты проектына аңлатма язуы;
- бюджетара трансфертларны бүлү методикалары (методикалар проектлары) һәм исәп-хисаплар;
- чираттагы финанс елы һәм план чорының һәр елыннан соң килүче елның 1нче гыйнварына муниципаль эчке бурычның иң югары чиге;
- агымдагы финанс елына бюджетның көтелүче үтәлешен бәяләү;
- күрсәтелгән бюджет сметаларына карата жирлек Советы, жирлек Ревизия комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән әлеге органнарның Башкарма комитеты белән каршылыklar барлыкка килгән очракта тапшырыла торган бюджет сметалары проектлары;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм әлеге Уставта билгеләнгән башка документлар һәм материаллар.

Бюджет турындагы карар белән расланган очракта, муниципаль программалар һәм программага карамаган эшчәнлек юнәлешләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү турында карар проектына муниципаль программалар паспортлары тапшырыла.

Статья 9. Муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен сатып алулар

1. Муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрен сатып алу «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрен сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында» 2013нче елның 5нче маендагы 44-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу жирлек бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

Статья 10. Жирлек гражданның үзара салым акчасы

1. Гражданның үзара салым акчасы дигәндә гражданның жирле әһәмияттәге конкрет мәсьәләләрен хәл итү өчен башкарыла торган бер тапкыр бирелә торган түләүләре аңлашыла. Гражданның үзара салымы тәртибендә түләүләр күләме, саны жирлек составына керүче һәм түләү күләме киметелергә мөмкин булган жирлек халкының (торақ пунктның яисә аның территориясенең бер өлешенең) гомуми санының 30 процентыннан артыграк була алмаган гражданның аерым категорияләреннән тыш, жирлек составына керүче барлык жирлек (торақ пункт яисә аның территориясенең бер өлеше) өчен абсолют зурлыкта билгеләнә.

Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән түләүләрен кертү һәм куллану мәсьәләләре жирле референдумда хәл ителә, ә "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" Федераль законның 25.1

статьясындагы 1 өлешенең 4, 4.1 һәм 4.3 пунктларында каралган очрақларда
гражданныр жыенында хәл ителә.

Совет рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы
Олы Меми авыл җирлеге башлығы

Г.А. Фомина